

آنالیز کمی - کیفی و نحوه مدیریت پسماندهای دندانپزشکی شهر اردبیل

مجتبی ستوده^۱ - سجاد دیندار^۲، هادی مریخی^۳ - مهديه طالبي^۴ - شیرین ابراهیمی^۵

sajjad.dindar@yahoo.com

چکیده

هدف: امروزه یکپاز معضلات مهم، افزایش آلودگی های ناشی از پسماندهای مراکز بهداشتی- درمانی از جمله مطب های دندانپزشکی است. مدیریت بهینه این پسماندها مستلزم آگاهی از خواص کمی و کیفی آن است. تحقیق حاضر، برای اولین بار با هدف تعیین میزان پسماند تولیدی و ارائه الگوی مناسب جهت مدیریت بهینه پسماندها در شهر اردبیل انجام گرفته است.

روش ها: در این مطالعه توصیفی، ۱۰ مطب دندانپزشکی عمومی، ۸ مطب دندانپزشکی تخصصی، ۵ مطب دندانپزشکی تجربی و ۵ لابراتوار دندانسازی به صورت تصادفی ساده انتخاب شدند و از هر مطب ۳ نمونه پسماند در انتهای ۳ روز کاری متوالی برداشت شد و مورد آنالیز کمی قرار گرفت. پس از تفکیک و توزین، پسماندها بر اساس ویژگی، پتانسیل خطرزایی و جنس به ۴ دسته تقسیم شدند که سهم پسماندهای شبه خانگی، بالقوه عفونی، شیمیایی- دارویی و سمی به ترتیب ۷۱.۱۵، ۲۰.۴، ۷.۲۶ و ۰.۱۸ درصد محاسبه شد. **بحث و نتیجه گیری:** بر اساس محاسبات، میانگین سرانه تولید پسماند روزانه هر بیمار در مطب های دندانپزشکی در ایران و در شهر اردبیل بسیار کمتر از میانگین سرانه جهانی است اما طبق مطالعه انجام شده، مشخص شد که هیچگونه فعالیتی در رابطه با مدیریت بهینه پسماندهای دندانپزشکی از طرف شهرداری و یا سایر ارگانهای ذیربط در شهر اردبیل صورت نمی پذیرد و حتی در داخل مطب ها هم فعالیتی در جهت کاهش، جداسازی و یا بازیافت پسماند انجام نمی گیرد. با توجه به پتانسیل خطرزایی این پسماندها، استفاده از مواد با پتانسیل خطرزایی کمتر و با بسته بندی کوچکتر و استفاده از تجهیزات با قابلیت استفاده مجدد برای کاهش تولید پیشنهاد می شود. نکته مهم دیگر در مدیریت پسماندهای دندانپزشکی این است که از مخلوط شدن انواع مختلف پسماندها جلوگیری شود چرا که روش مدیریت هر یک از انواع پسماندها بر خصوصیات ویژه آن استوار است. پیشنهاد می شود که علاوه بر آموزش دندانپزشکان جهت انجام فعالیت های مربوط به کاهش، جداسازی و یا بازیافت پسماند در داخل مطب، جمع آوری و دفع پسماند های سمی، شیمیایی- دارویی، بالقوه عفونی و شبه خانگی به صورت جداگانه و مطابق با دستورالعملها و ضوابط مربوطه انجام گیرد.

واژگان کلیدی: دندانپزشکی، پسماند، مدیریت بهینه، اردبیل

۱: محقق درون سازمانی و کارشناس تحقیق و پژوهش دفتر تحقیقات کاربردی فا.ا. اردبیل

۲و۳: دانشجوی رشته پزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

۴و۵: دانشجوی رشته دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

